

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-54 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-55/766-325
Karar Tarihi : 27.09.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER : İsmail Yücel ARDIÇ, Emine TOKGÖZ, Hakan EREK

C. BAŞVURUDA

BULUNANLAR : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.
- Hakan ALTUN
hakop@mersin.edu.tr
- Gizlilik talebi bulunmaktadır.
- Zarife Selin ERDOĞAN
Necip Fazıl Mahallesi Yönder Apt. No: 8 A Blok Kahramanmaraş

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Lüks Mersin İtimat Sey. İnş. Nak. Pet. San. Tic. Ltd. Şti.
Yeni Otogar No: 6 Akdeniz/Mersin
- Mersin VİF Turizm Nakliyat Ltd. Şti.
Üçocuk Mahallesi, Mersin Otogar No: 2 Akdeniz/Mersin
- DK Köksallar Seyahat Oto Gıda Turizm Tic. Ltd. Şti.
Üçocuk Mahallesi, Mersin Yeni Otogar No: 4 Akdeniz/Mersin
- Güney Mersin Seyahat Turizm Tic. Ltd. Şti.
Üçocuk Mahallesi, Mersin Otogar No: 5 Akdeniz/Mersin
- Lüks Villa Seyahat Ltd. Şti.
Atatürk Bulvarı, Midyat/Mardin
- Özakay Tur. Taş. İlet. İnş. Teks. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Üçocuk Mahallesi, Yeni Otogar No: 15 Akdeniz/Mersin
- Mersin Uluslararası Şehirlerarası Yazıhane ve Otobüs
İşletmecileri Derneği
Yeni Otogar Belediye Binası bitişiği No: 1 Akdeniz/Mersin

- (1) **E. DOSYA KONUSU: Mersin-Ankara güzergahında faaliyet gösteren bazı firmaların Dernek çatısı altında fiyatları birlikte belirledikleri iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Gizlilik talebi bulunan başvuruda; Köksallar Petrol Ürünleri Oto. Gıda Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Köksallar)'nden 40 TL olarak ayırttıkları bileti 19.4.2013 tarihinde almaya gittiklerinde; firma yetkilisinin fiyatın 50 TL olduğunu, Ankara-Mersin hattında sefer yapan şirketlerin fiyat konusunda anlaşarak bu kararı aldıklarını ve bu fiyat üzerinden satış yapılacağını belirttiği, Köksallar'ın merkezi ile yapılan görüşmede de, Mersin'deki firmaların aralarında anlaşmalarının, belirlenen fiyatın altında bilet kesen çalışana 5.000, firmaya ise 50.000 TL ceza uygulaması olduğunun söylendiği iddia edilmektedir.
- (3) Hakan Altun tarafından yapılan başvuruda Mersin Vif, Mersin Seyahat, Lüks Mersin, Mersin Villa, Ulusoy, Köksallar dahil olmak üzere Mersin şehirler arası ulaşımını sağlayan firmaların ortaklaşa kararlarla aralarındaki rekabeti ortadan kaldırdıkları iddia edilmektedir.

13-55/766-325

- (4) Gizlilik talebi bulunan başvuruda Mersin’de otobüs firmalarının, aralarında kurdukları derneğin fiyat tarifesine göre bilet satışı gerçekleştirdikleri, bu fiyattan düşük bir fiyatla satış yapıldığı takdirde dernek tarafından ceza verileceğinin söylendiği iddia edilmektedir.
- (5) Zarife Selin Erdoğan tarafından yapılan başvuruda Mersin-Kahramanmaraş illeri arasındaki seferlerde anlaşma sebebiyle yüksek fiyat uygulandığı iddia edilmektedir.
- (6) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.4.2013 tarih, 2356 sayı; 16.5.2013 tarih, 3043 sayı; 17.5.2013 tarih, 3070 sayı ve 5.6.2013 tarih, 3527 sayı ile intikal eden başvurular üzerine hazırlanan 7.6.2013 tarih ve 2013-4-54/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 20.6.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-39/505-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 17.9.2013 tarih ve 2013-4-54/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (7) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yapılan Taraflar

I.1.1. Lüks Mersin İtimat Sey. İnş. Nak. Pet. San. Tic. Ltd. Şti. (Lüks Mersin İtimat)

- (8) Mersin merkezli yolcu taşıma firması olup, toplam 13 ile düzenli seferleri bulunmaktadır.

I.1.2. Köksallar

- (9) Mersin merkezli yolcu taşıma firması olup, toplam 17 ile düzenli seferleri bulunmaktadır.

I.1.3. Güney Mersin Seyahat Taşımacılık Tur. Tic. Ltd. Şti. (Güney Mersin)

- (10) Mersin merkezli yolcu taşıma firması olup, toplam 13 ile düzenli seferleri bulunmaktadır.

I.1.4. Lüks Villa Seyahat Ltd. Şti. (Lüks Villa)

- (11) Mersin merkezli yolcu taşıma firması olup, toplam 15 ile düzenli seferleri bulunmaktadır.

I.1.5. Mersin VİF Turizm Nak. Tic. ve Ltd. Şti. (Mersin VİF)

- (12) Mersin merkezli yolcu taşıma firması olup, toplam 8 ile düzenli seferleri bulunmaktadır.

I.1.6. Özakay Tur. Taş. İlet. İnş. Teks. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.

- (13) Ulusoy Seyahat Nakliyat A.Ş. (Ulusoy) firmasının Mersin ilindeki acentesidir.¹

I.1.7. Mersin Uluslararası Şehirlerarası Yazıhane ve Otobüs İşletmecileri Derneği (Dernek)

- (14) Mersin otogarında faaliyet gösteren tüm otobüs firmalarının kurmuş oldukları dernektir.

I.2. İlgili Pazar

- (15) Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı “*karayolu ile yolcu taşımacılığı pazarı*”; ilgili coğrafi pazar ise “*Ankara-Mersin güzergahı*” olarak belirlenmiştir.

I.3. Değerlendirme

- (16) Dosya kapsamında hakkında önaraştırma yürütülen teşebbüslerde yerinde inceleme yapılmıştır. Lüks Mersin’de yapılan yerinde incelemede;

“Sayın Ebedin İnanç

¹ Acente Müdürü ile yapılan görüşmede, sorumluluklarının aldıkları komisyon kadar olduğu ve Ulusoy’un Mersin-Ankara hattında dönemsel olarak faaliyet gösterdiği ifade edilmiştir.

13-55/766-325

Otogarımızda fiyat istikrarının temini için yapacağımız toplantıya katılmanızı önemle rica ederiz.

Tarih: 25.4.2013

Saat: 14.30

Yer: Dernek Toplantı Odası”

ifadesinin yer aldığı ve Dernek tarafından gönderildiği anlaşılan bir belge bulunmuştur.

- (17) Dosya kapsamında ayrıca teşebbüslerin Mersin-Ankara hattında 1.2.2013- 1.8.2013 tarihleri arasındaki tüm satış faturaları incelenmiş ve Nisan 2013’de günlük bilet satış fiyatlarının ortalaması hesaplanmıştır. Aşağıdaki grafikte, gizlilik talepli ilk başvuruda yer verilen iddiayı destekler şekilde 19.4.2013 tarihinden itibaren teşebbüslerin ortalama fiyatlarının 50 TL düzeyinde örtüştüğü (Lüks Villa’nın daha düşük fiyatlardan satış yapmaya devam ettiği) görülmektedir:
- (18)
- (19) **Grafik 1: (.....)**
- (20) Dosya mevcudunda teşebbüslerin bilet fiyatlarını aralarındaki bir anlaşma sonucunda yükselttiklerine dair bir belge bulunmamakla birlikte, gerek yukarıda yer verilen Derneğin “fiyat istikrarının temini” için yapacağı toplantıya davet yazısı, gerek Grafik 1’den görüldüğü üzere 19.4.2013 tarihinden itibaren fiyatlarında gözlemlenen paralellik nedeniyle ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliğine 4054 sayılı Kanun’un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca 4054 sayılı Kanun (Kanun)’un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği, aksi takdirde Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine karar verilmiştir.

J. SONUÇ

(21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına;

2- Bununla birlikte, elde edilen bulgu ve emareler dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliğine görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine
OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

KARŞI OY GEREKÇESİ

(27/09/2013 tarihli ve 13-55/766-325 sayılı Kurul Kararı)

Kurulun 27/09/2013 Tarih ve 13-55 Sayılı Toplantısında görüşülen “*Mersin-Ankara güzergahında faaliyet gösteren bazı firmaların Dernek çatısı altında fiyatları birlikte belirledikleri iddiası*”na yönelik olarak hazırlanan ön araştırma raporunun Kurulda görüşülmesi sonucunda anılan iddialarla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, bununla birlikte elde edilen bulgu ve emareler dikkate alınarak, 4054 sayılı kanunun 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği, aksi takdirde 4054 sayılı kanunun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde kanunun 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliğine görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesi kararına aşağıdaki gerekçeler nedeniyle karşıyım.

1. Anılan ön araştırma raporunda iddiaya konu teşebbüsler ve ilgili olarak yapılan yerinde incelemelerde **fiyat istikrarının teminine** yönelik bir toplantı yapılmasına yönelik bir belge elde edilmiş, ancak belgenin elde edildiği teşebbüs yetkilisinin bahse konu toplantıya katılmadığına yönelik beyanı dikkate alınarak anılan toplantı yazısı belge olarak kabul edilmemiş, anılan toplantının yapıp yapılmadığına yönelik belgenin bulunduğu teşebbüs ile diğer teşebbüsler ve teşebbüs birliği nezdinde konunun açıklığa kavuşturulmasına yönelik herhangi bir inceleme yapılmamıştır.
2. İddia konusu ile ilgili olarak adı geçen teşebbüslerden elde edilen fiyat bilgileri çerçevesinde hazırlanan tabloda teşebbüslerin Nisan ayı ortalama fiyatlarının bir teşebbüs hariç 50₺ olarak sabitlendiği ve uygulamanın bu fiyattan sürdürüldüğü tespiti yapılmıştır.
3. Danıştay'ın bu güne kadar istikrar kazanan kararları çerçevesinde ihlal tespiti yapılan ya da ihlal emaresi bulunan dosyalarda soruşturma açmak yerine 9/3 den görüş gönderilmesine sıcak bakmadığı ve Kurulun bu yöndeki kararlarını büyük ölçüde iptal ettiği bilinmektedir.

Raporda yer alan bilgi, belge ve açıklamalar açık olarak rekabet ihlalini ortaya koymakta iken anılan iddialar konusunda soruşturma açılmaması ve 9/3 den görüş gönderilmesi kararına katılmam mümkün olmamıştır.

Fevzi ÖZKAN
Kurul Üyesi